

mission. Jeg er ikke i Tvivl om, at Tanken med denne Skolekonsulent var at skaffe dette saa ofte omtalte saglige Tilsyn. Man har aldrig — det har jeg i det mindste ikke hørt en eneste Udtalelse om — ønsket ved ham at uniformere, at vanskeliggøre Personlighedspræget at gøre sig gældende i den enkelte Lærers Gerning. Man har ment, at man i denne Amtskonsulent fik i den bedste Form det vejledende, sagkyndige Tilsyn. Men det skal jeg tillade mig i al Korthed at betvivle med følgende Udtalelser. Efter det Kendskab, jeg har til Kontorarbejde i de nuværende Skoledirektioner, siger man ikke for meget, naar man siger, at en Provst, der passer sine Ting godt — og det skal han jo gøre —, har 2—3 Timers Arbejde daglig paa sit Kontor som Skolemand. Tager man nu et Amt med 4 eller, for at gaa højt, med 5 Provster, faar den vedkommende Konsulent, der skal erstatte Provsterne i Skoledirektionerne, en fuld Dags Arbejde, han kan i hvert Fald ikke nøjes med 8 Timers Arbejdsdag. Med andre Ord, naar han skal have disse Kontorvirksomheder, som Provsterne have haft, bliver hans Tid fuldstændig optagen af Kontorforretninger. Desuden skal han være forretningsførende Medlem af Skole- raadet, saa den Tid, der bliver til overs til at komme ud og se til Skolerne, bliver minimal, medmindre man da vilde gøre ham overflødig paa Kontoret. Jeg tror i det hele, at en saadan Amtsskolekonsulent vil ikke bringe Skolen det, den ønsker, og det, der er betegnet som det vejledende og saglige Tilsyn. Det vil rent kvantitativt blive en uløselig Opgave for denne Mand. Det, han kan yde overfor den enkelte Skole, vil blive forsvindende, han kommer der simpelthen ikke, eller hvis han kommer, bliver det, om man tænker sig det meget moderne, i et Automobil for at gøre en lille fransk Visit. Han kan maaske være en elskværdig Mand, der kan blive en Oplevelse for Læreren, men at han skulde komme til at betyde noget som Vejledning og i Kraft af sin Saglighed, tror jeg foreløbig ikke paa.

Men jeg ønsker i høj Grad, at det, man havde tænkt sig med denne Amtsskolekonsulent, skulde komme Folkeskolen til gode. Det, der trænges til, er nemlig en faglig Vejledning. Jeg tror, at der ude i vore Landsbyskoler ogsaa undertiden trænges til at faa, naar det blot kan ske paa en naturlig Maade, et Pust fra, hvad jeg vil kalde den højere pædagogiske Verden, fra den pædagogiske Kultur. Noget

saadant kunde ogsaa den Mand bringe med sig, naar han havde Tid dertil. Jeg erkender, at det kan Provsten ikke bringe under de nuværende Omstændigheder, medmindre man kunde naa saa vidt, at man fik Provsten valgt ikke alene efter Indstilling af første Departement, men ogsaa efter Indstilling af andet Departement, saa at han toges med det bestemte Hensyn for Øje, at hans Hovedopgave blev at lede Skolevæsenet. Som Forholdene ligge nu, har Provsten ud over Tjenesten i sin Kirke Tilsyn med Præstegaarde og Kirker, og det er ikke noget at nævne i Sammenligning med Provstens Virksomhed ved Skolevæsenet. Men jeg erkender, at Provsten kan ikke give denne Vejledning og yde dette saglige Tilsyn. Derfor vil jeg i det Forslag, som jeg, om alt gaar vel, agter at forelægge til Efteraaret, ganske vist ikke foreslaa Amtsskolekonsulenter, men give noget andet i Stedet.

Jeg vil nemlig foreslaa, at man indenfor hvert Provsti opretter regelmæssige korte Kursus — jeg har desværre ikke kunnet finde noget bedre Navn for dem end Instruktionskursus — paa en Uges Tid, hvor de dygtigste af Folkeskolens egne Mænd kunde komme til Stede i en Skole, samle deres Kolleger og drøfte de Spørgsmaal, der ere oppe, tillige foretage en rent praktisk Undervisning og give Eksempler paa, hvad de mene, der skal ændres, og hvad der kan naas i den danske Skole i Øjeblikket. Vi have 80 Provstier, og hele den Historie er slet ikke saa uoverkommelig. Det vil betyde, som jeg nævnede før, at der kan komme noget nyt ind i Undervisningen, man kan ogsaa derved faa et Bud fra den højere pædagogiske Kultur, om man saa vil. Thi foruden de rent praktiske Lærere kan der paa et saadant Kursus tilkaldes Mænd, der sidde inde med en særlig Viden paa dette Omraade. De kunne saa holde Foredrag der. Jeg antager, at Deltagerne kun skulde være en Snes Stykker, og Udgifterne dertil mener jeg kunde tages fra de saakaldte Sommerkursus her i København. De have en ret stor Konto, og man kunde deraf udmærket godt tage 25—30,000 Kr., hvorved den blev halveret, og alligevel kan man dog godt faa besørget, hvad der skal naas ved disse Sommerkursus. Jeg tænker, at mange ældre Medlemmer mindes, hvad afdøde Docent Fjord, der har den Ære og Fortjeneste at have ordnet disse Kursus, jævnlig sagde: Man maatte endelig bevare dem af Hensyn til Lærerne, det betød saa uendelig meget for dem, at